

Narrative Warfare in the Media: A Comparative Analysis of Resistance Axis Representation in Iranian and International Media

Zahra Ghanbari Maleh*

Sonaz Nasiri**

Abstract

this study examines the phenomenon of narrative warfare in media, focusing on a comparative analysis of how the Resistance Axis is represented across Iranian, Western, and Israeli media platforms. The central question of the research is: How is the Resistance Axis portrayed in Iranian, Western, Arab, and Zionist media? The hypothesis suggests that Iranian media frame the Resistance Axis as a legitimate and defensive front against foreign threats, whereas Western and Israeli media portray it as a danger to global and regional security. Employing content analysis methodology, the study draws on reports, articles, and commentaries from Iranian, Western, and Israeli media sources. The findings reveal that Iranian media depict the Resistance Axis as a symbol of legitimate defense and resistance against global hegemony, while Western and Israeli outlets frame it as a destabilizing and threatening force. These opposing narratives underscore the presence of narrative warfare and its impact on international politics.

Keywords: Resistance Axis, Media Representation, Narrative Warfare, Iranian Media, Western Media, Security Discourse

* Assistant Professor, Department of Islamic Studies, Payam Noor University, Tehran, Iran
z.ghanbarimaleh@pnu.ac.ir

** Assistant Professor, Department of Political Science, Payam Noor University, Tehran, Iran.
nasiri11@pnu.ac.ir

Date received: 07/05/2025, Date of acceptance: 05/08/2025

Introduction

In the modern media ecosystem, narrative framing has become a powerful tool in shaping public opinion, legitimizing state policies, and influencing international perception. The Resistance Axis—a coalition of political and military groups supported by Iran, including Hezbollah, Hamas, and Ansarullah—has emerged as a key focal point in Middle Eastern geopolitics. While Iranian state media portray the Resistance Axis as a legitimate and moral response to foreign aggression, Western and Israeli outlets consistently frame it as a threat to regional and global security. This duality reflects a broader phenomenon often referred to as "narrative warfare," in which competing actors construct contrasting representations of the same events or entities to advance their strategic interests. Narrative warfare, particularly in the context of Middle East conflicts, is not limited to physical confrontations. Rather, it involves symbolic and communicative struggles over meaning, legitimacy, and authority. Given the centrality of media in these processes, analyzing how various media actors represent the Resistance Axis can shed light on deeper ideological contests between state and non-state actors in the region. This study aims to fill the gap in comparative media analysis by systematically examining the framing patterns across different geopolitical and ideological media landscapes.

Materials and Methods

This study adopts a qualitative content analysis methodology to explore the discursive construction of the Resistance Axis in Iranian, Western, and Israeli media. The research sample consists of 20 strategically selected news reports, analyses, and feature articles published between 2023 and 2024. These texts were drawn from state-affiliated Iranian outlets such as IRNA, Kayhan, and Tasnim; prominent Western media such as BBC, Reuters, and The New York Times; and leading Israeli media including Haaretz and Yedioth Ahronoth. The sampling method was purposive, focusing on texts that directly address the Resistance Axis or its key members (e.g., Hezbollah, Hamas, Ansarullah). Each text was subjected to three levels of coding—open, axial, and selective—to extract patterns related to narrative themes, value judgments, emotional tone, and ideological framing. Categories such as "legitimacy," "security threat," "moral justification," and "regional stability" were used to compare the discourses. The analysis aimed to identify both explicit frames (e.g., language describing military actions) and implicit assumptions (e.g., notions of sovereignty, resistance, and terrorism).

3 Abstract

Discussion & Result

The findings reveal sharp contrasts in the way the Resistance Axis is framed across different media domains. Iranian media consistently construct the Resistance Axis as a symbol of righteous struggle against Western imperialism and Zionist aggression. These narratives emphasize values such as sovereignty, sacrifice, anti-colonial resistance, and Islamic unity. Reports from outlets like IRNA and Kayhan portray Hezbollah and Hamas as defenders of oppressed populations, using emotionally resonant language and religious references to reinforce the moral superiority of the Axis. The narrative is tightly linked with Iran's regional foreign policy, positioning the country as the ideological and logistical center of anti-hegemonic resistance. In contrast, Western and Israeli media adopt a markedly securitized and delegitimizing discourse. The New York Times, BBC, and Haaretz frequently describe the Resistance Axis using terms such as "terrorist groups," "Iranian proxies," and "regional destabilizers." These outlets emphasize rocket attacks, anti-Israel rhetoric, and the alleged manipulation of sectarian divides. The Resistance Axis is portrayed not as a popular movement, but as an instrument of Iranian expansionism and a direct threat to the peace and stability of the Middle East. Israeli media, in particular, amplify existential fears by framing groups like Hezbollah as existential threats to Israeli survival. Emotional appeals center around civilian casualties, border insecurity, and military escalation. Interestingly, the study found that Western media narratives often omit the broader context of occupation, blockade, or systemic inequalities, which are central to the Iranian portrayal. Conversely, Iranian media rarely acknowledge the civilian impact of Resistance Axis operations or internal criticisms of Iran's regional policies. This selective framing on all sides contributes to a polarized information environment in which audiences are exposed only to narratives that align with their political identities. From a theoretical perspective, these dynamics confirm Michel Foucault's concept of discourse as a vehicle for power and knowledge. Media narratives do not merely report reality; they produce reality by organizing perception and legitimizing certain worldviews. The study also resonates with Goffman's framing theory, as it illustrates how strategic selection and emphasis in reporting can direct public interpretation toward desired conclusions.

Conclusion

This research demonstrates that the representation of the Resistance Axis in media is a site of intense narrative conflict. The Iranian, Western, and Israeli media each

construct distinct and often contradictory portrayals, driven by ideological orientations and strategic interests. For Iranian media, the Resistance Axis serves as an extension of national identity and anti-imperialist defiance. For Western and Israeli media, it represents a security threat that must be contained or neutralized. These divergent narratives are not simply academic debates—they influence diplomatic relations, public attitudes, and even conflict trajectories. The study underscores the urgent need for critical media literacy among global audiences. Understanding how narratives are constructed, why certain frames are emphasized, and what is omitted, is essential for navigating the complex realities of geopolitical conflict. Moreover, media producers must recognize their ethical responsibility in avoiding dehumanization and promoting balanced reporting, particularly in regions fraught with prolonged violence. Ultimately, narrative warfare is not merely about telling stories—it is about shaping worldviews, identities, and political actions. The Resistance Axis, as portrayed in competing narratives, is both a military entity and a symbol. How it is framed can either escalate conflict or open the possibility for dialogue. Thus, engaging with media narratives critically is a vital step toward more informed and potentially reconciliatory international discourse.

Bibliography

- Ali, S. S. (2010). Cyberspace as emerging Muslim discursive space? Online Fatawa on women and gender relations and its impact on Muslim family law norms. *International Journal of Law, Policy and the Family*, 24(3), 338-360.
- Barber, B. (1996). *Jihad vs. McWorld: How the World Is Both Falling Apart and Coming Together and What This Means for Democracy*. New York: Ballantine.
- Baudrillard, J. (2023). The Gulf War did not take place. In *Hollywood and war, the film reader* (pp. 303-314). Routledge.
- Benjamin, W. (2018). The work of art in the age of mechanical reproduction. In *A museum studies approach to heritage* (pp. 226-243). Routledge.
- Cavanagh, S. (1997). Content analysis: concepts, methods and applications. *Nurse researcher*, 4(3), 5-16.
- Dajani Daoudi, M. S., & Barakat, Z. M. (2013). Israelis and Palestinians: contested narratives. *Israel studies*, 18(2), 53-69.
- Foucault, M. (1977). *Discipline and Punish: The Birth of the Prison*. New York: Pantheon Books.
- Foucault, M. (2013). *Archaeology of knowledge*. Routledge.
- Giddens, A. (1984). *The constitution of society: Outline of the theory of structuration*. Univ of California Press.

5 Abstract

- Giddens, A. (1991). *Modernity and Self-Identity: Self and Society in the Late Modern Age*. Stanford University Press.
- Goffman, E. (1974). *Frame analysis: An essay on the organization of experience*. Harvard University Press.
- Hall, S. (Ed.). (1997). *Representation: Cultural representations and signifying practices* (Vol. 2). Sage.
- John E. Richardson & Leon Barkho (2009): REPORTING ISRAEL/PALESTINE, *Journalism Studies*, 10:5, 594-622
- Liebes, T. (1997). *Reporting the Arab-Israeli conflict: How hegemony works*. Routledge.
- Mika, K. (2018). *Disasters, vulnerability, and narratives: Writing Haiti's futures*. Routledge.
- Myrsiades, L. (1993). Constituting resistance: Narrative construction and the social theory of resistance. *symplokē*, 1(2), 101-120.
- Ninan, J., & Sergeeva, N. (2022). Battle of narratives: Interaction between narratives and counter-narratives in megaprojects. *Project Leadership and Society*, 3, 100069.
- Pinker, E. J. (2025). An Analysis of the New York Times Coverage of the War Between Israel and Hamas. Available at SSRN 5104625.
- Shahzad, F., Qazi, T. A. & Shehzad, R. (2023). Framing of Israel and Palestine Conflict in RT news, Al-Jazeera, CNN & BBC News. *Global Digital & Print Media Review*, VI(II), 1-14. [https://doi.org/10.31703/gdpmr.2023\(VI-II\).01](https://doi.org/10.31703/gdpmr.2023(VI-II).01)
- Tindale, C. (2017). Narratives and the Concept of Argument. *Narration as argument*, 11-30.
- Bashar Al-Kuloob, L. (2024, March 24). *بدا ادامه جنگ غزه و نقش ایران در منطقه*. BBC Persian. <https://www.bbc.com/persian/articles/cnek1p348z9o>
- Jerusalem Post Staff. (2024, October 28). *Hezbollah beginning to crack: Wave of desertions threatens Lebanese terror group - report*. The Jerusalem Post. <https://www.jpost.com/middle-east/article-826395>

جنگ روایت‌ها در رسانه: مقایسه بازنمایی محور مقاومت در ایران و جهان

زهرا قنبری مله*

سوناز نصیری**

چکیده

تحقیق حاضر به بررسی جنگ روایت‌ها در رسانه‌ها با تمرکز بر مقایسه بازنمایی محور مقاومت در رسانه‌های ایران و جهان می‌پردازد. سوال اصلی تحقیق این است که چگونه محور مقاومت در رسانه‌های ایرانی، غربی، عربی و صهیونیستی، بازنمایی می‌شود؟ هدف این تحقیق، تحلیل نحوه بازنمایی محور مقاومت در رسانه‌ها و شناسایی تفاوت‌های اصلی در رویکردهای رسانه‌های مختلف است. فرضیه تحقیق این است که رسانه‌های ایران، محور مقاومت را به‌عنوان جبهه‌ای مشروع و دفاعی در برابر تهدیدات خارجی معرفی می‌کنند، درحالی‌که رسانه‌های غربی و اسرائیلی آن را به‌مثابه تهدیدی برای امنیت جهانی و منطقه‌ای می‌بینند. این تحقیق از روش تحلیل محتوا استفاده کرده است و داده‌ها از گزارش‌ها، مقالات و تحلیل‌های منتشر شده در رسانه‌های مختلف ایران، غرب و اسرائیل گردآوری شده است. نتایج تحقیق نشان می‌دهند که رسانه‌های ایران محور مقاومت را به‌عنوان نمادی از دفاع مشروع و مقاومت در برابر سلطه‌گریهای جهانی معرفی می‌کنند، درحالی‌که رسانه‌های غربی و اسرائیلی آن را تهدیدی برای امنیت جهانی و منطقه‌ای قلمداد می‌کنند. این تفاوت‌ها نشان می‌دهد که جنگ روایت‌ها و تأثیرات آن بر سیاست‌های بین‌المللی است.

کلیدواژه‌ها: جنگ روایت‌ها، محور مقاومت، رسانه‌های ایران، امنیت منطقه‌ای، رسانه‌های بین‌المللی.

* استادیار گروه معارف اسلامی دانشگاه پیام نور، تهران، ایران (نویسنده مسئول) z.ghanbarimaleh@pnu.ac.ir

** استادیار گروه علوم سیاسی دانشگاه پیام نور، تهران، ایران nasiri11@pnu.ac.ir

تاریخ دریافت: ۱۴۰۴/۰۲/۱۷، تاریخ پذیرش: ۱۴۰۴/۰۵/۱۴

۱. مقدمه

محور مقاومت یکی از مفاهیمی است که در سال‌های اخیر به طور گسترده در ادبیات سیاسی و رسانه‌ای ایران مورد استفاده قرار گرفته است. این اصطلاح در حوزه سیاست منطقه ای خاورمیانه نقش پررنگی دارد و در گفتمان رسمی ایران به عنوان یک جریان مؤثر در تحولات امنیتی، سیاسی و اجتماعی منطقه شناخته می‌شود. در حالی که در داخل ایران این مفهوم با روایتی خاص شکل گرفته و تثبیت شده است، در سطح بین‌المللی برداشت‌های متعددی از آن وجود دارد. این تفاوت در بازنمایی رسانه‌ای، موضوعی است که اهمیت بررسی دقیق‌تری دارد. رسانه‌ها به عنوان یکی از اصلی‌ترین ابزارهای شکل دهی به افکار عمومی، در بازتولید و تقویت مفاهیم سیاسی نقش مؤثری ایفا می‌کنند. بازنمایی یک مفهوم در رسانه‌ها می‌تواند بر درک عمومی از آن تأثیر بگذارد و در مواردی، تعبیر و تصورات کاملاً متفاوتی را در جوامع مختلف شکل دهد. محور مقاومت نیز از این قاعده مستثنا نیست. این مفهوم در رسانه‌های داخلی ایران با روایتی خاص و در راستای اهداف کلان سیاست خارجی بازنمایی می‌شود، در حالی که در رسانه‌های خارجی، بسته به مواضع و منافع سیاسی، تصویر متفاوتی از آن ارائه می‌گردد. چنین تفاوت‌هایی در روایت رسانه‌ای، بیانگر وجود یک جنگ روایت‌ها در سطح منطقه ای و بین‌المللی است. در این جنگ روایت‌ها، مفاهیم و رویدادهای سیاسی از زوایای گوناگون مورد تأکید قرار می‌گیرند و برخی از ابعاد آن برجسته شده یا به حاشیه رانده می‌شوند. این مسئله باعث می‌شود که مخاطبان در نقاط مختلف جهان، بسته به منابع اطلاعاتی خود، درک و برداشت‌های متفاوتی از یک پدیده واحد داشته باشند. با توجه به اهمیت این موضوع، در این پژوهش تلاش می‌شود تا چگونگی بازنمایی محور مقاومت در رسانه‌های داخلی ایران و رسانه‌های بین‌المللی مورد بررسی قرار گیرد. هدف این مطالعه، واکاوی نحوه روایت این مفهوم در گفتمانهای رسانه‌ای مختلف و تحلیل سازوکارهای تولید و بازتولید آن در فضای رسانه‌ای است. این بررسی می‌تواند به درک عمیق‌تری از نقش رسانه‌ها در شکل دهی به برداشت‌های عمومی و تأثیر آن بر سیاستهای منطقه ای کمک کند.

۲. پیشینه تحقیق

نینان و سرگیوا (۲۰۲۲) در مقاله‌ای با عنوان «نبرد روایت‌ها: تعامل روایت‌ها و ضدروایت‌ها در پروژه‌های کلان» به تحلیل نقش روایت در منازعات اجتماعی و سیاسی پرداختند. آنان

جنگ روایت‌ها در رسانه: مقایسه بازنمایی محور مقاومت در ... (زهره قنبری مله و سوناز نصیری) ۹

معتقدند که روایت‌ها در فضای عمومی و رسانه‌ای، نقشی کنش‌گرانه در هدایت افکار عمومی و تأثیر بر تصمیمات کلان ایفا می‌کنند و تعامل پویای میان روایت‌های رقیب می‌تواند جهت‌گیری نهایی سیاست‌ها را رقم بزند.

لییس (۱۹۹۷) در کتاب «گزارش‌گری مناقشه اسرائیل و فلسطین» نشان می‌دهد که رسانه‌های اسرائیلی با وجود ادعای بی‌طرفی، از روایت‌هایی استفاده می‌کنند که دفاع از اسرائیل را مشروع جلوه داده و روایت فلسطینیان را حذف یا به حاشیه می‌رانند. این تحلیل از منظر نظریه هژمونی فرهنگی صورت می‌گیرد و عملکرد رسانه را در بازتولید گفتمان قدرت مورد بررسی قرار می‌دهد.

اولموس (۲۰۱۷) در اثر خود تحت عنوان «روایت به‌عنوان استدلال» استدلال می‌کند که روایت‌ها صرفاً ابزار نقل واقعیت نیستند، بلکه به‌مثابه ابزارهایی برای اقناع، مشروعیت‌بخشی و توجیه سیاسی عمل می‌کنند. وی نقش روایت‌ها را در بحران‌های جنگی و اجتماعی به عنوان ابزاری برای برساختن واقعیت سیاسی، برجسته می‌سازد.

داودی و باراکات (۲۰۱۳) در مقاله‌ای با عنوان «اسرائیلی‌ها و فلسطینی‌ها: روایت‌های متنازع» به تضاد روایت‌های ملی اسرائیلی و فلسطینی پرداخته‌اند و نشان داده‌اند که این روایت‌های متقابل چگونه در بازتولید هویت‌های جمعی و تداوم منازعه نقش دارند. این پژوهش بر اهمیت فهم متقابل روایت‌ها برای حرکت به سمت صلح تأکید دارد.

ریچاردسون و بارکو (۲۰۰۹) در مطالعه‌ای درباره بازنمایی رسانه‌ای اسرائیل و فلسطین در بی‌بی‌سی و نیویورک تایمز، نشان می‌دهند که روایت رسانه‌های غربی درباره گروه‌های مقاومت در بیشتر موارد از منظر امنیت اسرائیل بازتعریف می‌شود. آنان با تحلیل فریم‌های خبری اثبات می‌کنند که این رسانه‌ها گروه‌هایی چون حماس و حزب‌الله را نه بازیگران سیاسی مشروع، بلکه تهدیداتی تروریستی بازنمایی می‌کنند.

شهرزاد و همکاران (۲۰۲۳) در مقاله‌ای تحلیلی بر پوشش رسانه‌ای منازعه اسرائیل-فلسطین در شبکه‌هایی مانند RT، الجزیره، CNN و BBC نشان داده‌اند که رسانه‌های غربی در بازنمایی گروه‌های مقاومت، تأکید عمده‌ای بر تهدید امنیتی و برچسب‌های تروریستی دارند و به ابعاد انسانی، سیاسی یا مشروعیت تاریخی این گروه‌ها کمتر توجه می‌شود. این یافته، فاصله عمیق بین روایت‌های غربی و روایت‌های مقاومت را نشان می‌دهد.

نوآوری اصلی پژوهش حاضر در آن است که برای نخستین بار، بازنمایی محور مقاومت در سه حوزه رسانه‌ای - ایران، غرب و اسرائیل - به‌صورت تطبیقی، هم‌زمان و با استفاده از

روش تحلیل محتوای کیفی بررسی شده است. در حالی که اغلب مطالعات پیشین تنها بر یک سوی منازعه یا یک طیف رسانه‌ای تمرکز داشته‌اند، این مقاله با تلفیق نظریه جنگ روایت‌ها، نظریه قدرت روایی و چارچوب تحلیل رسانه‌ای، تصویری جامع از منطق تقابلی روایت‌ها ارائه می‌دهد. همچنین، با تکیه بر نمونه‌های متنی برگرفته از گزارش‌های خبری دو دهه اخیر، پژوهش توانسته است شواهد تجربی محکمی در راستای اثبات فرضیه‌های خود فراهم آورد. وجه دیگر نوآوری مقاله در استفاده از رویکرد نشانه‌شناسانه و تحلیل ایدئولوژیک روایت‌هاست که آن را از تحلیل‌های صرفاً توصیفی متمایز می‌سازد و امکان درک عمیق‌تری از چگونگی برساخت امنیت، تهدید و مشروعیت در روایت‌های متضاد رسانه‌ای را فراهم می‌آورد.

۳. چهارچوب نظری

جنگ روایت‌ها مفهومی است که در سال‌های اخیر بویژه در تحلیل‌های سیاسی و رسانه‌ای توجه زیادی به خود جلب کرده است. این مفهوم به رقابت میان روایت‌های مختلف از یک پدیده، جنگ یا بحران اشاره دارد که هر یک از آنها تلاش دارند تا با شکل‌دهی به افکار عمومی، مشروعیت خود را اثبات کنند. در دنیای معاصر، رسانه‌ها به عنوان ابزارهای اصلی انتقال این روایت‌ها عمل می‌کنند و نقشی کلیدی در بازنمایی و تفسیر رویدادهای جهانی، بویژه جنگ‌ها، ایفا می‌کنند. در این رقابت میان روایت‌های مختلف، هر طرف جنگ سعی دارد تا تصویری خاص از واقعیت‌ها به مخاطبان خود منتقل کند و از این طریق حمایت‌های مردمی و سیاسی را برای خود جلب کند. در این راستا، تحلیل جنگ روایت‌ها می‌تواند به درک عمیق‌تری از نحوه شکل‌گیری افکار عمومی، اثرگذاری رسانه‌ها و تأثیرات این روایت‌ها بر سیاست‌های داخلی و بین‌المللی کمک کند.

۱.۳ نظریه روایت‌ها و نقش آنها در جنگ‌ها

در ابتدا باید مفهوم «روایت» را به طور کامل بررسی کنیم. در ادبیات علوم اجتماعی و انسان‌شناسی، روایت به معنای شیوه‌ای است که افراد، جوامع و گروه‌ها از طریق آن به تفسیر واقعیت‌های اجتماعی و سیاسی می‌پردازند. در این دیدگاه، روایت‌ها ابزارهای بنیادین برای ساخت واقعیت اجتماعی هستند و از طریق آنها، معنی و مفاهیم به وجود می‌آید. در

جنگ روایت‌ها در رسانه: مقایسهٔ بازنمایی محور مقاومت در ... (زهره قنبری مله و سوناز نصیری) ۱۱

این چارچوب، روایت‌ها فراتر از تنها روایت‌های شخصی یا تاریخی به ابزاری برای شکل‌دهی به تجربیات جمعی تبدیل می‌شوند. نظریه‌پردازان مانند استوارت هال (Hall, 1997) این دیدگاه را مطرح می‌کنند که روایت‌ها نه تنها اطلاعات را منتقل می‌کنند بلکه در شکل‌دهی به هویت‌ها و ارزش‌های اجتماعی نقش دارند.

در مورد جنگ‌ها، روایت‌ها عملکردی استراتژیک دارند. ژان بودریار (Baudrillard, 2023:205) معتقد است که جنگ‌های مدرن از جمله جنگ‌های اطلاعاتی، عمدتاً از طریق رسانه‌ها و روایت‌های ساخته‌شده در آنها قابل فهم هستند. به عبارت دیگر، جنگ‌ها نه فقط در میدان نبرد، بلکه در رسانه‌ها و روایت‌های رسانه‌ای شکل می‌گیرند. این روایت‌ها می‌توانند تصویری از واقعیت جنگ به وجود آورند که تأثیرات عمیقی در شکل‌گیری نظر عمومی و مشروعیت بخشی به اقدامات نظامی دارند. در این زمینه، ریچارد هال نیز به بررسی نحوهٔ تبدیل رویدادهای جنگی به داستان‌هایی می‌پردازد که نه فقط جنبه‌های خبری، بلکه ابعاد ایدئولوژیک آنها را نیز به نمایش می‌گذارند (Hall, 1997).

۲.۳ جنگ روایت‌ها: تعامل و رقابت روایت‌ها

در جنگ‌ها، به ویژه در دوران معاصر، شاهد رقابت شدیدی میان روایت‌های مختلف هستیم که هرکدام به دنبال جلب حمایت افکار عمومی و به دست آوردن مشروعیت برای خود هستند. نظریه «جنگ روایت‌ها» به طور خاص در زمینه‌های سیاسی و اجتماعی به رقابت میان این روایت‌ها پرداخته است. در این راستا، میشل فوکو (Foucault, 2013) به مفهوم «گفتمان» اشاره می‌کند. فوکو معتقد است که گفتمان‌ها نه تنها بیان‌کننده واقعیت‌ها هستند بلکه در پی اعمال قدرت و تأثیرگذاری بر روی ذهنیت‌های جمعی نیز می‌باشند. در دنیای جنگ، این گفتمان‌ها می‌توانند به شدت تأثیرگذار باشند. برای مثال، در جنگ‌های جهانی و جنگ‌های معاصر، روایت‌های مختلفی در خصوص علت جنگ، دشمن، و هدف جنگ ارائه می‌شوند که هرکدام به نوعی تلاش دارند تا نظر عمومی را به نفع خود جلب کنند.

مجموعه‌ای از روایت‌های رسمی توسط رسانه‌های دولتی و نهادهای سیاسی در تلاش هستند تا تصویری از جنگ به وجود آورند که برتری اخلاقی، سیاسی یا نظامی کشور خود را به نمایش بگذارد. در حالی که در مقابل، ضد روایت‌ها می‌توانند توسط گروه‌های مخالف جنگ یا رسانه‌های مستقل تولید شوند که قصد دارند نشان دهند که جنگ

غیرمنطقی یا غیرضروری است. این روایت‌ها می‌توانند در ابعاد مختلفی از جمله رسانه‌ها، هنر، و حتی محافل سیاسی و اجتماعی تولید شوند (Ninan & Sergeeva, 2022). جنگ روایت‌ها به معنای رقابت مستمر و پویا میان این دو یا چند روایت است که هدف آن تغییر افکار عمومی و سیاست‌های دولتی است.

۳.۳ قدرت و روایت‌ها

نظریه قدرت و روایت‌ها یکی از مهمترین جنبه‌های تحلیل جنگ روایت‌ها است. در این زمینه، آنتونی گیدنز به این موضوع اشاره می‌کند که قدرت در جوامع مدرن به طور عمده از طریق ساختارهای اجتماعی و فرهنگی (از جمله رسانه‌ها و روایت‌ها) بازتولید می‌شود (Giddens, 1984). به عبارت دیگر، روایت‌ها نه فقط به عنوان ابزارهایی برای توضیح و توجیه جنگ‌ها عمل می‌کنند، بلکه به عنوان ابزارهایی برای اعمال و حفظ قدرت در سیاست‌ها و نهادهای دولتی هستند.

در زمینه جنگ‌ها، رسانه‌ها و روایت‌ها ی جنگی ابزارهای قدرتمندی برای شکل‌دهی به ادراک عمومی از درستی یا نادرستی جنگ هستند. به عنوان مثال، در جنگ‌های معاصر، رسانه‌ها می‌توانند دشمن را به عنوان تهدیدی بزرگ و انکارناپذیر نمایش دهند، و این امر به نوبه خود به نفع گروه‌های حاکم یا بازیگران سیاسی است که در پی توجیه اقدامات نظامی خود هستند (Liebes, 1997). این فرآیند از طریق فرم‌بندی (Framing) روایت‌ها انجام می‌شود که در آن، رسانه‌ها تصمیم می‌گیرند چه جنبه‌هایی از جنگ برجسته شوند و چه جنبه‌هایی نادیده گرفته شوند (Tindale, 2017:15).

ژان ژاک روسو نیز در تحلیلهای خود درباره قدرت و روایت، می‌گوید که هر نوع روایت غالب می‌تواند به طور مستقیم بر فرآیندهای اجتماعی و سیاسی تأثیر بگذارد و به طور غیرمستقیم ساختار قدرت را تحکیم کند. در زمینه جنگ‌ها، روایت‌های رسمی ممکن است همچنان که برای ایجاد وحدت و همبستگی استفاده می‌شوند، برای سرکوب دیدگاه‌های مخالف و ایجاد دنباله روی در سطح اجتماعی نیز مفید باشند.

۴.۳ نقش رسانه‌ها در جنگ روایت‌ها

رسانه‌ها یکی از اساسی‌ترین ابزارهای جنگ روایت‌ها هستند. رسانه‌ها با استفاده از زبان، تصاویر، و برنامه‌های خاص می‌توانند روایت‌های خاصی از جنگ ارائه دهند که به

جنگ روایت‌ها در رسانه: مقایسه بازنمایی محور مقاومت در ... (زهره قنبری مله و سوناز نصیری) ۱۳

شکل‌گیری افکار عمومی و تصمیمات سیاسی کمک کند. ژرژ بنجامین بویژه در حوزه رسانه‌ها و روایت‌ها به این موضوع پرداخته که چگونه تولید و مصرف تصاویر می‌تواند نحوه درک مردم از جنگ و سیاست‌های دولتی را تغییر دهد. رسانه‌ها به عنوان مجرای انتقال روایت‌ها، نقش بسیار مؤثری در شکل‌دهی به نگرش‌های اجتماعی و سیاسی دارند (Benjamin, 2018:230-234).

در این زمینه، تئوری فریم‌بندی (Framing Theory) که توسط اروینگ گافمن (Goffman, 1974) توسعه یافت، به بررسی این می‌پردازد که چگونه رسانه‌ها با انتخاب قالب‌های خاصی برای ارائه اخبار، می‌توانند درک مخاطب از یک رویداد خاص را تغییر دهند. رسانه‌ها از طریق انتخاب و برجسته‌سازی برخی عناصر خاص از جنگ، مانند دلاوری‌های نیروهای خودی یا مظلومیت غیرنظامیان، می‌توانند تصویری مثبت یا منفی از جنگ ارائه دهند که تأثیر زیادی بر افکار عمومی خواهد داشت.

۵.۳. تقابل روایت‌ها و ضد روایت‌ها

جنگ روایت‌ها، علاوه بر روایت‌های رسمی که توسط دولت‌ها و نهادهای قدرت عرضه می‌شود، ضد روایت‌ها نیز وجود دارند که اغلب توسط گروه‌های مخالف جنگ یا نهادهای مستقل ایجاد می‌شوند. این ضد روایت‌ها معمولاً بر مشکلات انسانی، خرابی‌های ناشی از جنگ، و پیامدهای منفی آن تأکید دارند. کلاوس میکا (Mika, 2018) در تحلیلهای خود به این اشاره کرده است که این ضد روایت‌ها می‌توانند تأثیرات زیادی بر سیاست‌های جنگی و حتی بر پایان جنگ‌ها داشته باشند. این رقابت میان روایت‌ها و ضد روایت‌ها می‌تواند باعث تغییر در سیاست‌های جنگی شود و در نهایت بر نتایج جنگ تأثیرگذار باشد.

داودی و باراکات (۲۰۱۳) در مقاله خود با عنوان «اسرائیلی‌ها و فلسطینی‌ها: روایت‌های متنازع» به بررسی تضادهای بنیادین میان روایت‌های تاریخی اسرائیلی‌ها و فلسطینی‌ها می‌پردازند و تأثیر این تضادها را بر شکل‌گیری هویت‌های "خود" و "دیگری" در این مناقشه تحلیل می‌کنند. آنها معتقدند که این روایت‌های ملی به شکلی عمیق و ریشه‌ای در حافظه جمعی هر طرف نفوذ کرده و مانع از رسیدن به یک راه‌حل پایدار برای این درگیری می‌شوند. مقاله بر تاریخچه‌ها و وقایع کلیدی مانند "تراژدی فلسطینی‌ها" در ۱۹۴۸ و دیدگاه‌های متناقض پیرامون این رویدادها تأکید دارد و سعی می‌کند با نقد و تحلیل این روایت‌ها، به درک بهتری از علل عمیق‌تری که این دو ملت را در برابر یکدیگر قرار داده

است، دست یابد. داودی و باراکات پیشنهاد می‌دهند که تنها با مواجهه و فهم متقابل روایت‌های یکدیگر است که می‌توان به فرآیند مصالحه و صلح رسید.

۴. روش تحقیق

تحلیل محتوا یک روش تحقیق کیفی است که به منظور بررسی و تفسیر محتوای متنی، صوتی و تصویری استفاده می‌شود. این روش به پژوهشگران کمک می‌کند تا الگوها، مضامین، پیام‌ها و ساختارهای پنهان یا آشکار موجود در محتوا را شناسایی کنند و روابط موجود در این محتوا را تجزیه و تحلیل کنند (Krippendorff, 2018). تحلیل محتوا می‌تواند به صورت کمی یا کیفی انجام شود، اما در تحقیقات کیفی معمولاً بیشتر بر تفسیر معانی، تأثیرات فرهنگی، اجتماعی و سیاسی متون تأکید می‌شود. در تحلیل محتوا، محققان ابتدا نمونه‌ای از متن‌ها یا محتوای رسانه‌ای را انتخاب کرده و سپس با استفاده از کدگذاری، اطلاعات و پیام‌های مرتبط را از داخل این محتوا استخراج می‌کنند. این کدگذاری می‌تواند به صورت باز، گزینشی و محوری انجام شود. در کدگذاری باز، محققان مفاهیم موضوعات اصلی را شناسایی می‌کنند. در کدگذاری گزینشی، مفاهیم انتخابی مورد تحلیل دقیق‌تر قرار می‌گیرند و در کدگذاری محوری، روابط بین مفاهیم مختلف تحلیل می‌شود (Cavanagh, 1997:9-12).

این روش می‌تواند برای تحلیل اخبار، مقالات، گزارش‌ها و محتوای رسانه‌ای مانند فیلم‌ها، برنامه‌های تلویزیونی، و پادکست‌ها به کار رود. در این تحقیق، تحلیل محتوا به منظور بررسی نحوه بازنمایی محور مقاومت در رسانه‌های مختلف انجام می‌شود. هدف این است که با بررسی و تحلیل محتوای رسانه‌های ایران، غربی و اسرائیلی، نحوه ارائه این محور و تحلیل پیام‌های نهفته در آنها مشخص شود. این روش به محقق امکان می‌دهد تا الگوهای معنایی و ساختاری در روایت‌های مختلف رسانه‌ها را شناسایی کرده و اثرات این روایت‌ها بر مخاطبان و سیاست‌های بین‌المللی را بررسی کند. جامعه آماری این تحقیق شامل تمامی گزارش‌ها، مقالات، تحلیل‌ها و برنامه‌های رسانه‌ای منتشر شده در رسانه‌های ایران، غربی و اسرائیلی است که به محور مقاومت پرداخته‌اند. رسانه‌های ایران شامل خبرگزاری‌ها و روزنامه‌های معروف مانند تسنیم، کیهان، ایرنا، جمهوری اسلامی و مهر هستند. از سوی دیگر، رسانه‌های غربی و اسرائیلی شامل منابعی مانند بی‌بی‌سی، رویترز، نیویورک تایمز، هآرتس و یدیعوت آحارونوت هستند. نمونه آماری این تحقیق به طور خاص شامل مقالات، گزارش‌ها و تحلیل‌هایی است که در مدت دو دهه اخیر (۲۰۲۳-۲۰۰۳)

جنگ روایت‌ها در رسانه: مقایسهٔ بازنمایی محور مقاومت در ... (زهرآ قنبری مله و سوناز نصیری) ۱۵

(۲۰۲۴) منتشر شده‌اند. از میان این محتواها، ۲۰ گزارش و مقاله برجسته که به طور مستقیم و غیرمستقیم محور مقاومت را تحلیل کرده‌اند، انتخاب خواهند شد. این نمونه‌ها به طور تصادفی از میان منابع رسانه‌ای انتخاب می‌شوند تا پوشش وسیعی از رویکردها و دیدگاه‌های مختلف را در بر گیرند. محقق با استفاده از تکنیک کدگذاری و تحلیل محتوا، الگوهای معنایی مختلف را از این منابع استخراج خواهد کرد و بر اساس آن، تفاوت‌ها و شباهت‌ها در نحوه بازنمایی محور مقاومت در رسانه‌های ایران و جهان مورد بررسی قرار خواهد گرفت. این روش به‌ویژه برای شناسایی پیام‌های پنهان، تفسیر روایت‌ها و تحلیل ساختارهای قدرت در رسانه‌ها مفید است.

۵. رویکرد رسانه‌های غربی - صهیونیستی به محور مقاومت

یکی از مهم‌ترین چالش‌های مرجعیت دینی در اسلام، افزایش تکثر تفاسیر و کاهش رسانه‌های غربی و صهیونیستی همواره نقش مهمی در شکل‌دهی به روایت‌های جهانی درباره محور مقاومت ایفا کرده‌اند. این رسانه‌ها معمولاً محور مقاومت را به‌عنوان تهدیدی برای امنیت منطقه‌ای و جهانی معرفی می‌کنند و گروه‌هایی مانند حزب‌الله، حماس و انصارالله را به‌عنوان عوامل بی‌ثباتی و تروریسم می‌دانند. در این راستا، تحلیل نحوه بازنمایی این گروه‌ها و سیاست‌های مرتبط با آن‌ها از سوی رسانه‌های غربی و صهیونیستی، می‌تواند به درک بهتری از جنگ روایت‌ها و تأثیرات آن بر افکار عمومی و سیاست‌های بین‌المللی کمک کند.

جدول ۱-۵ کدگذاری محور مقاومت در رسانه‌های بین‌المللی

رسانه‌ها	کدگذاری باز	کدگذاری گزینشی	کدگذاری محوری	انعکاس محور مقاومت
رسانه‌های غربی	محور مقاومت به عنوان تهدیدی برای امنیت جهانی و منطقه‌ای	تأکید بر حمایت ایران از گروه‌های تروریستی و دخالت‌های نظامی	محور مقاومت تهدید منافع غرب و اسرائیل	محور مقاومت تهدیدی برای امنیت اسرائیل و کشورهای غربی و عامل بی‌ثباتی در خاورمیانه.
رسانه‌های صهیونیستی	محور مقاومت به عنوان تهدیدی برای امنیت اسرائیل و تلاش برای نابودی این رژیم.	تأکید بر حملات حزب‌الله، حماس و تهدیدات ناشی از برنامه موشکی ایران.	محور مقاومت به مثابه تهدید وجودی برای اسرائیل و امنیت ملی آن	محور مقاومت به‌عنوان تهدیدی مستقیم برای بقای اسرائیل و امنیت ملی آن

۱.۵ رسانه‌های غربی و محور مقاومت: تحلیل جنگ روایت‌ها

رسانه‌های غربی، بویژه نیویورک تایمز و بی‌بی‌سی، محور مقاومت را اغلب به عنوان تهدیدی برای امنیت جهانی و منطقه ای معرفی می‌کنند. محور مقاومت که شامل گروه‌هایی مانند حزب‌الله، حماس و انصارالله است، در روایت‌های این رسانه‌ها به عنوان گروه‌های شبه نظامی و تروریستی شناخته می‌شود که از سوی ایران حمایت می‌شوند. این روایت‌ها به طور خاص بر تهدیدات امنیتی ایران و نیروی نظامی آن در حمایت از این گروه‌ها تأکید دارند. در گزارش‌های منتشر شده توسط نیویورک تایمز، محور مقاومت به عنوان یک شبکه پیچیده از گروه‌های مسلح که هدفشان بی‌ثبات کردن منطقه است، معرفی شده است. همچنین در تحلیل‌هایی که توسط پینکر (Pinker, 2025:8) انجام شده، مشخص شده که رسانه‌های غربی در اکثر گزارش‌های خود، این گروه‌ها را به عنوان عامل بی‌ثباتی در خاورمیانه و تهدیدی برای اسرائیل و کشورهای غربی معرفی می‌کنند.

رسانه‌های غربی بویژه از بی‌بی‌سی و نیویورک تایمز بیشتر بر فعالیتهای ایران در حمایت از این گروه‌ها تأکید دارند و آنها را به عنوان عامل اصلی در بی‌ثبات‌سازی منطقه می‌بینند. در نیویورک تایمز اشاره شده است که ایران به عنوان یک بازیگر کلیدی در حمایت از گروه‌های شبه نظامی در منطقه فعالیت می‌کند و محور مقاومت را برای مقابله با منافع اسرائیل و غرب سازماندهی کرده است. این پوشش‌ها عمدتاً بر تهدیدات ناشی از حمایت ایران از گروه‌هایی مانند حزب‌الله در لبنان، حماس در غزه و انصارالله در یمن تأکید دارند. فرمول بندی نیویورک تایمز از جنگ ۲۰۲۱ بین حماس و اسرائیل به خوبی نشانگر دستکاری رسانه‌ای است: «خشونت در هشت روز گذشته تشدید شده است، زیرا تلاش‌های دیپلماتیک متوقف شده و اسرائیل حملات هوایی خود علیه حماس را افزایش داده است. این جنگ در جبهه‌های مختلفی در حال نبرد است. طبق گزارش نیروی هوایی اسرائیل، حماس، گروه شبه‌نظامی که نوار غزه را اداره می‌کند، بیش از ۳۳۰۰ موشک به سوی شهرها و شهرستان‌های اسرائیلی شلیک کرده است که منجر به کشته شدن حداقل ۱۰ نفر شده است. نیروهای اسرائیلی و ساکنان اسرائیلی در جریان آشوب‌ها در کرانه باختری ۲۰ فلسطینی را کشته‌اند، به گفته یک گروه حقوق بشر فلسطینی. و یک موج حملات گروهی حداقل یک شهر مختلط عربی-یهودی در اسرائیل را هدف قرار داده است» (نیویورک تایمز، ۱۷ مه ۲۰۲۱). این بازنمایی سیستماتیک از تجاوزات اسرائیل به غزه را نشان می‌دهد، جایی که این درگیری به عنوان جنگی بین اسرائیل و حماس ساخته

جنگ روایت‌ها در رسانه: مقایسهٔ بازنمایی محور مقاومت در ... (زهرآقنبری مله و سوناز نصیری) ۱۷

می‌شود و در آن حماس به خاطر شلیک موشک‌ها و حملاتش علیه اسرائیل مقصر شناخته می‌شود. شایان ذکر است که وضعیت به عنوان «درگیری» و «کمپین علیه حماس» معرفی می‌شود، نه به عنوان حمله عمدی به مردم فلسطینی که تحت محاصره و اشغال زندگی می‌کنند. این نحوه فرمول‌بندی رویدادها به طور عمدی تلاش دارد تا مسئولیت را بر دوش حماس و فلسطینی‌ها بگذارد، در حالی که اسرائیل به طور مثبت‌تری به عنوان کشوری که در موقعیتی دشوار قرار دارد و مجبور است به حملات حماس پاسخ دهد و غیرنظامیان در وسط گیر کرده‌اند، ارائه می‌شود. توجه کنید که وضعیت چگونه فرمول‌بندی شده است به طوری که حماس، که به عنوان «گروه شبه نظامی» حاکم بر نوار غزه توصیف می‌شود، به عنوان آغازکننده «خشونت» با شلیک هزاران موشک به شهرها و شهرستان‌های اسرائیلی معرفی می‌شود، بنابراین مسئولیت خشونت‌ها به عهده حماس گذاشته می‌شود، در حالی که اسرائیل به عنوان پاسخ‌دهنده به شلیک موشک‌ها معرفی می‌شود. در حالی که گزارش به هدف قرار دادن سایت‌های غیرنظامی فلسطینی توسط اسرائیل اشاره می‌کند، موضع اسرائیل را که می‌گوید این حملات عمدی نبوده بلکه علیه اهداف نظامی حماس بوده‌اند، برجسته می‌کند. این نحوه فرمول‌بندی رویدادها با روایت و نسخه اسرائیلی از اتفاقات همخوانی دارد و هیچ تلاشی برای بررسی و نقد این ساختار ارائه نمی‌شود، یا حداقل منابع فلسطینی که ممکن است استدلال‌ها یا رد ادعاهای اسرائیل را مطرح کنند، ذکر نمی‌شوند. این گزارش به منابع دیگری که بیان کرده‌اند بسیاری از موشک‌ها به سرزمین‌های تحت کنترل اسرائیل نرسیدند یا در مناطق باز فرود آمدند و ۹۰٪ از این موشک‌ها توسط سامانه پدافند موشکی «گنبد آهنین» اسرائیل دفع شدند، اشاره نکرده است (سی‌ان‌ان، ۱۸ مه ۲۰۲۱؛ واشنگتن پست، ۱۲ مه ۲۰۲۱). این امر موجب شد که بسیاری از این موشک‌ها بی‌اثر شوند، که در تعداد کم کشته‌ها یا زخمی‌های اسرائیلی‌ها قابل مشاهده است.

در گزارش‌های مشابه، مانند گزارش اسرائیل و فلسطین (Richardson & Barkho, 2009: 11)، بازنمایی محور مقاومت در رسانه‌های غربی بویژه بی‌بی‌سی و نیویورک تایمز به طور معناداری از دیدگاه‌های ایران و گروه‌های آن مغایر است. این گزارش‌ها محور مقاومت را به عنوان تهدیدی مستقیم برای امنیت اسرائیل و آمریکا معرفی می‌کنند، در حالی که اکثر مقالات به حمایت‌های ایران از این گروه‌ها و استفاده از آنها برای مقابله با منافع غرب اشاره دارند. این مسئله در تحلیل‌های انجام شده توسط شهرزاد و همکاران (Shahzad et

5-9: al, 2023) نیز تأکید شده است که نشان می‌دهد رسانه‌های غربی بیشتر به پوشش تهدیدات امنیتی و تروریستی محور مقاومت پرداخته‌اند.

در تحلیل ریچاردسون و بارکو (Richardson & Leon Barkho, 2009: 595-8) نیز بازنمایی محور مقاومت به عنوان تهدیدی برای امنیت اسرائیل و غرب به وضوح مطرح شده است. این گزارش‌ها بیشتر به فعالیتهای نظامی و حملات موشکی این گروه‌ها به اسرائیل و کشورهای غربی توجه دارند و بر پیامدهای آن برای ثبات منطقه‌ای و جهانی تأکید دارند. در این روایت‌ها، ایران به عنوان عامل اصلی در حمایت از این گروه‌ها و بویژه در راستای اهداف نظامی و استراتژیک خود در منطقه معرفی می‌شود.

یکی از ویژگیهای برجسته در گزارشهای بی‌بی‌سی و نیویورک تایمز این است که این رسانه‌ها بیشتر بر تهدیدات امنیتی از منظر اسرائیل و کشورهای غربی می‌پردازند و این تهدیدات را به عنوان مانعی در مسیر صلح و امنیت جهانی نشان می‌دهند. در این پوشش‌ها، محور مقاومت به طور مداوم به عنوان تهدیدی تروریستی و نظامی که به طور مستقیم علیه منافع اسرائیل و غرب است، مطرح می‌شود.

در حالی که رسانه‌های غربی محور مقاومت را به عنوان تهدیدی برای امنیت منطقه و جهانی معرفی می‌کنند، در گزارش‌های محور مقاومت در رسانه‌های خبری و گزارش اسرائیل و فلسطین (Richardson & Barkho, 2009: 16) به طور خاص به تفاوت‌های دیدگاهی بین رسانه‌های غربی و ایرانی اشاره شده است. در این گزارش‌ها، محور مقاومت به عنوان گروه‌هایی که به طور عمده در جهت مقابله با سیاست‌های استعماری و تجاوزگرانه اسرائیل و آمریکا در منطقه فعالیت می‌کنند، معرفی می‌شود. در همین راستا در تحلیل لیلی بشار الکوب با عنوان «محور مقاومت چیست و چگونه منابع ایران را در منطقه تضمین می‌کند؟» (Bashar Al-Kuloob, 2024, March 24) می‌توان به وضوح دید که این گزارش با استفاده از زبانی خاص و روایتی که از ایران و محور مقاومت ارائه می‌دهد، در تلاش است تا نقشی که ایران در منطقه ایفا می‌کند را برجسته سازد. از این منظر، ایران به عنوان رهبری برای محور مقاومت معرفی می‌شود که شامل گروه‌های مختلفی مانند حزب‌الله لبنان، حماس در غزه، انصارالله در یمن و گروه‌های شبه‌نظامی در عراق است. این روایت، محور مقاومت را به عنوان ائتلافی ضد اسرائیلی و آمریکایی نشان می‌دهد که در برابر نفوذ غرب در منطقه مقاومت می‌کند. این گزارش با تأکید بر نقش ایران در حمایت از گروه‌های مختلف محور مقاومت و معرفی آن‌ها به عنوان گروه‌هایی که در برابر تسلط اسرائیل و آمریکا ایستاده‌اند، تصویر مثبتی از این محور ایجاد می‌کند. به ویژه با اشاره به تاریخچه تشکیل محور مقاومت

جنگ روایت‌ها در رسانه: مقایسه بازنمایی محور مقاومت در ... (زهرآ قنبری مله و سوناز نصیری) ۱۹

از جمله تأسیس حزب‌الله لبنان در دهه ۱۹۸۰ و نقش ایران در تقویت این گروه‌ها، گزارش تصویر یک جبهه متحد و مقاوم را از ایران و متحدانش ترسیم می‌کند. در این تحلیل، محور مقاومت به طور عمده به عنوان یک جبهه دفاعی و مشروع برای مقابله با سلطه‌گری‌های خارجی، به‌ویژه اسرائیل و آمریکا معرفی می‌شود. به طور خاص، ایران به عنوان کشوری که از جنبش‌های فلسطینی حمایت می‌کند و به تقویت مقاومت در سراسر منطقه پرداخته است، به تصویر کشیده می‌شود. این روایت، ایران را به عنوان یک بازیگر ضروری در دفاع از مردم فلسطین و حمایت از حقوق آن‌ها در برابر اشغالگران معرفی می‌کند. اما در همین حال، برخی نکات انتقادی به این روایت هم اشاره شده است. یکی از این نکات، بحث درباره «بحران هماهنگی» میان ایران و گروه‌های مختلف محور مقاومت است. این مسئله که ایران در برخی مواقع از دخالت مستقیم در عملیات‌ها خودداری کرده و گروه‌هایی مانند حماس و حزب‌الله به طور مستقل اقدام کرده‌اند، باعث بروز تنش‌ها و ابهاماتی در حمایت‌ها و هماهنگی‌های این محور شده است. برای مثال، سخنانی از اسماعیل هنیه و دیگر رهبران حماس نشان می‌دهد که این گروه‌ها خواستار حمایت بیشتر و هماهنگی بیشتری از سوی ایران و دیگر اعضای محور مقاومت هستند. در نهایت، این تحلیل نشان می‌دهد که چگونه رسانه‌ها، به‌ویژه بی‌بی‌سی فارسی، نقش ایران و محور مقاومت را در جنگ‌های اخیر غزه و منطقه به طور خاص و برجسته‌ای بازنمایی می‌کنند. این بازنمایی نه تنها به عنوان دفاع از منطقه در برابر تهدیدات خارجی بلکه به عنوان یک استراتژی برای تقویت نفوذ ایران در خاورمیانه و مقابله با سیاست‌های غربی و اسرائیلی‌ها ارائه می‌شود. در تحلیلهای انجام‌شده توسط شهرزاد و همکاران (Shahzad et al, 2023:6) مشخص شده که رسانه‌های غربی بیشتر بر جنبه‌های امنیتی محور مقاومت تأکید دارند و کمتر به ابعاد انسانی و اجتماعی آن توجه می‌کنند. این تحلیلهای نشان می‌دهد که رسانه‌های غربی به‌ویژه در پوشش اخبار مربوط به محور مقاومت، به طور عمده بر فعالیتهای نظامی و تروریستی این گروه‌ها تمرکز می‌کنند و نقش ایران در حمایت از این گروه‌ها را به عنوان تهدیدی برای صلح و امنیت جهانی برجسته می‌کنند.

۲.۵ رسانه‌های اسرائیلی و محور مقاومت: تحلیل جنگ روایت‌ها

رسانه‌های اسرائیلی، به‌ویژه روزنامه‌های هآرتص و یدیعوت آحارونوت، محور مقاومت را به عنوان تهدیدی وجودی برای اسرائیل معرفی می‌کنند. این رسانه‌ها، که نقش مهمی در شکل دهی افکار عمومی اسرائیل دارند، به طور مداوم تهدیدات ناشی از گروه‌های مقاومت مانند حزب‌الله در لبنان و حماس در غزه را برجسته می‌کنند. در این گزارش‌ها، محور

مقاومت بویژه در قالب تهدیداتی برای امنیت ملی اسرائیل به نمایش گذاشته می‌شود. این رسانه‌ها نه تنها تهدیدات نظامی این گروه‌ها را به طور مستقیم بیان می‌کنند بلکه این تهدیدات را به عنوان خطرات دائمی برای بقای اسرائیل در منطقه معرفی می‌کنند. تحلیلهایی که توسط نینان و سرگیوا (۲۰۲۲: ۱۰) انجام شده، نشان می‌دهند که رسانه‌های اسرائیلی غالباً محور مقاومت را به عنوان تهدیدی مستقیم برای امنیت ملی اسرائیل معرفی کرده و بر تهدیدات ناشی از این گروه‌ها تأکید دارند. این روایت‌ها معمولاً بر حملات نظامی و موشکی این گروه‌ها و واکنش اسرائیل در دفاع از مرزهای خود تمرکز دارند. در این تحلیلهای رسانه‌های اسرائیلی بر لزوم دفاع از مرزهای اسرائیل در برابر حملات گروههای مقاومت تأکید می‌کنند. در واقع، این رسانه‌ها، بویژه در پوشش‌های مربوط به جنگ‌ها و درگیریهای مرزی، اسرائیل را به عنوان قربانی این تهدیدات معرفی می‌کنند. برای مثال، در هاآرتص تحلیلهایی منتشر شده که به وضوح به تهدیدات حزب‌الله در لبنان و حماس در غزه اشاره دارند و حملات این گروه‌ها به خاک اسرائیل را به عنوان خطرانی بی‌وقفه برای امنیت ملی اسرائیل عنوان می‌کنند. در این گزارش‌ها، اسرائیل به طور مداوم خود را در موقعیت دفاعی و مشروع می‌بیند و اقدامات نظامی خود را پاسخ‌هایی ضروری به تهدیدات گروههای محور مقاومت توصیف می‌کند. این پوشش‌ها نه تنها بر تهدیدات فیزیکی، بلکه بر تهدیدات روانی و اجتماعی محور مقاومت نیز تأکید دارند. رسانه‌های اسرائیلی بویژه در یدیعوت آحارونوت استفاده از واژه‌ها و تصاویر خاصی برای بازنمایی این گروه‌ها دارند که آنها را به عنوان تهدیدات مستمر و حتی نظامی‌هایی که توانایی نابودی اسرائیل را دارند، معرفی می‌کنند. این رسانه‌ها از تصاویر و گزارش‌هایی استفاده می‌کنند که تهدیدات از جانب گروههای مقاومت را به طور اغراق‌شده و هشداردهنده نمایش می‌دهند. در گزارش‌های منتشر شده در گزارش اسرائیل و فلسطین (Richardson & Barkho, 2009: 18)، اشاره شده است که رسانه‌های اسرائیلی از کلمات و تصاویر خاصی برای نمایش این گروه‌ها به عنوان تهدیداتی مستمر استفاده می‌کنند. این پوشش بویژه در ارتباط با حملات هوایی اسرائیل به مواضع حزب‌الله و حماس بارها مشاهده شده است. در این گزارش‌ها، به طور مکرر از واژه‌های مانند «حمله» و «تهدید فوری» استفاده می‌شود که به طور ناخودآگاه به مخاطب اسرائیلی این احساس را منتقل می‌کند که اسرائیل باید از خود دفاع کند و این تهدیدات از جانب گروههای مقاومت یک وضعیت اضطراری برای اسرائیل به شمار می‌رود.

جنگ روایت‌ها در رسانه: مقایسهٔ بازنمایی محور مقاومت در ... (زهره قنبری مله و سوناز نصیری) ۲۱

یکی دیگر از ویژگیهای برجسته در پوشش رسانه‌های اسرائیلی، بویژه در هآرتص و یدیعوت آحارونوت و اورشلیم پست، تأکید بر نیاز به دفاع از مرزهای اسرائیل در برابر حملات گروههای مقاومت است. در این روایت‌ها، اسرائیل به طور مرتب خود را در موقعیتی دفاعی می‌بیند و تهدیدات موجود را تهدیداتی وجودی برای این کشور قلمداد می‌کند. برای مثال بازنمایی حزب‌الله به عنوان گروهی متزلزل و در حال فروپاشی، تحت تأثیر فشارهای شدید نظامی اسرائیل در گزارش اورشلیم پست تحت عنوان «حزب‌الله در حال فروپاشی: موجی از ترک وظیفه‌ها تهدیدی برای گروه تروریستی لبنانی - گزارش» آمده است (Jerusalem Post Staff, 2024, October 28). این گزارش با تمرکز بر «فرار اعضای حزب‌الله» از خطوط جبهه و فرار به سوریه، تصویری از این گروه به عنوان یک سازمان تروریستی در حال شکست را ترسیم می‌کند. این روایت به طور خاص از فرار اعضای حزب‌الله از عملیات‌های زمینی اسرائیل در جنوب لبنان و همچنین فرار آن‌ها از مناطق درگیری به سوریه اشاره دارد و آن‌ها را به عنوان افرادی که از مقابله با اسرائیل خودداری می‌کنند، معرفی می‌کند. این روایت، بر اساس گفته‌های منابع مختلف، حزب‌الله را به عنوان گروهی که تحت فشار شدید قرار گرفته و در حال از دست دادن انسجام خود معرفی می‌کند. در این تحلیل، رسانه اسرائیلی به طور عمده حزب‌الله را به عنوان یک گروه تروریستی وابسته به ایران نشان می‌دهد که در حال مواجهه با چالش‌های داخلی و نظامی است. استفاده از عباراتی مانند «گروه تروریستی مورد حمایت ایران» و «فرار اعضا» به طور عمدی سعی دارد این گروه را به عنوان یک تهدید آسیب‌پذیر و در حال تضعیف نشان دهد. در مقابل، اسرائیل به عنوان قدرتی نظامی موفق که در حال نابود کردن تهدیدات امنیتی است، معرفی می‌شود. در این روایت، اسرائیل به عنوان یک بازیگر مشروع و در حال دفاع از خود در برابر گروه‌هایی چون حزب‌الله به تصویر کشیده می‌شود. این گزارش بخشی از جنگ روایت‌ها است که در آن رسانه‌های مختلف از زبان‌های متفاوت، تهدیدات و چالش‌های موجود را به گونه‌ای که منافع سیاسی‌شان ایجاب می‌کند، بازنمایی می‌کنند.

در حالی که رسانه‌های اسرائیلی محور مقاومت را به عنوان تهدیدی وجودی برای اسرائیل معرفی می‌کنند، در گزارش اسرائیل و فلسطین (Richardson & Barkho, 2009: 16) به تفاوت‌های مهمی در نحوه بازنمایی این گروه‌ها در رسانه‌های غربی و اسرائیلی اشاره شده است. در این گزارش‌ها، محور مقاومت بویژه از دیدگاه رسانه‌های اسرائیلی به عنوان تهدیدی مستقیم و نظامی به تصویر کشیده می‌شود که می‌تواند به بی‌ثباتی سیاسی و امنیتی در

اسرائیل منجر شود. این رسانه ها غالباً حملات اسرائیل به گروههای مقاومت را به عنوان اقدامات دفاعی و مشروع برای حفظ امنیت داخلی اسرائیل معرفی می کنند. مهمترین نکته ای که از پوشش های رسانه های اسرائیلی استخراج می شود، این است که این رسانه ها با استفاده از چارچوب های امنیتی و دفاعی خاص خود، سعی دارند تصویر اسرائیل را به عنوان یک کشور متمدن و دفاع پذیر در مقابل تهدیدات محور مقاومت نمایش دهند. این روایت ها به طور خاص برای مخاطبان داخلی اسرائیل طراحی شده اند تا آنها را از تهدیدات خارجی آگاه کرده و همچنین مشروعیت اقدامات نظامی اسرائیل را در چشم جهانیان توجیه کنند. در مجموع رسانه های اسرائیلی، بویژه هاآرتص و یدیعوت آحارونوت، محور مقاومت را به عنوان تهدیدی وجودی برای اسرائیل معرفی می کنند. این رسانه ها، که بر تهدیدات ناشی از گروههایی مانند حزب الله و حماس تأکید دارند، به طور مداوم این گروه ها را به عنوان تهدیداتی جدی برای امنیت ملی اسرائیل نشان می دهند. تحلیل های انجام شده در گزارش اسرائیل و فلسطین تأکید دارند که این رسانه ها بویژه با استفاده از تصاویر و واژه های خاص، تهدیدات موجود را به عنوان خطری دائمی و وجودی برای اسرائیل برجسته می کنند. این پوشش ها، نه تنها تهدیدات نظامی، بلکه تهدیدات روانی و اجتماعی را نیز شامل می شود که اسرائیل را در موقعیت دفاعی قرار می دهد و آن را به عنوان قربانی تهدیدات امنیتی نشان می دهد. رسانه های اسرائیلی با استفاده از این روایت ها، سعی دارند مشروعیت اقدامات نظامی خود را توجیه کنند و مخاطبان داخلی و جهانی را از لزوم دفاع از مرزهای اسرائیل آگاه سازند.

۶. محور مقاومت در رسانه های ایران: روایت مقاومت و دفاع مشروع

در رسانه های ایران، محور مقاومت به عنوان یک جبهه متحد برای دفاع از استقلال، حاکمیت و امنیت منطقه ای در برابر تهدیدات خارجی معرفی می شود. این محور، بویژه در مقابل سلطه گری های غرب، بویژه ایالات متحده و رژیم صهیونیستی، به عنوان اقدامی مشروع برای حفظ امنیت ملی و منطقه ای در خاورمیانه ارائه می شود. گروههایی مانند حزب الله لبنان، حماس، و انصارالله یمن به عنوان نیروهای مقاوم در برابر تجاوزات خارجی شناخته می شوند که بویژه از ایران حمایت می کنند. این روایت ها بیشتر بر پیروزی های نظامی محور مقاومت در سوریه، لبنان و یمن و همچنین رویارویی با تهدیدات اسرائیل و ایالات متحده تأکید دارند. رسانه های ایران، بویژه خبرگزاری ها و روزنامه های رسمی،

جنگ روایت‌ها در رسانه: مقایسهٔ بازنمایی محور مقاومت در ... (زهرآ قنبری مله و سوناز نصیری) ۲۳

محور مقاومت را به عنوان جبهه‌ای مشروع برای مقابله با سلطه گریه‌های جهانی معرفی می‌کنند و حمایت ایران از این گروه‌ها را به عنوان یک وظیفه دینی و استراتژیک می‌بینند. این روایت‌ها بویژه بر مبارزات مردم فلسطین، دفاع از حاکمیت ملی سوریه و مقابله با سلطه‌گری اسرائیل تأکید دارند.

جدول ۶-۱ کدگذاری محور مقاومت در رسانه‌های ایران

کدگذاری باز	کدگذاری گزینشی	کدگذاری محوری	انعکاس محور مقاومت
محور مقاومت به عنوان جبهه‌ای متحد و دفاعی در برابر تهدیدات اسرائیل و آمریکا	محور مقاومت به مثابه جبهه‌ای مشروع در برابر تهدیدات خارجی	محور مقاومت جبهه‌ای دفاعی در برابر سلطه طلبی اسرائیل و آمریکا	محور مقاومت به عنوان جبهه‌ای مقاوم برای دفاع از مردم فلسطین و جلوگیری از بی‌ثباتی منطقه‌ای.
حمایت از گروه‌های مقاومت مانند حزب‌الله و حماس به عنوان وظیفه‌ای دینی و استراتژیک برای ایران.	تأکید بر پیروزی‌های نظامی و دفاعی محور مقاومت در لبنان و سوریه.	حمایت از گروه‌های مقاومت به عنوان اقدام ضروری برای حفاظت از امنیت ملی ایران	محور مقاومت به عنوان نیروی اصلی در مقابله با تروریسم و بی‌ثباتی منطقه‌ای
تأکید بر نقش ایران در تقویت محور مقاومت در مقابل سلطه طلبی جهانی و اسرائیل	تأکید بر حمایت‌های ایران از گروه‌های مقاومت و برتری آنان در مبارزه با دشمنان خارجی.	محور مقاومت به عنوان جبهه‌ای دینی و اخلاقی برای مقابله با تجاوزات جهانی	محور مقاومت به عنوان عمل مشروع برای دفاع از حاکمیت ملی و امنیت کشورهای منطقه.
محور مقاومت به عنوان جبهه‌ای مشروع برای مقابله با نظام سلطه غرب	محور مقاومت به عنوان ابزار دفاعی در مقابل تهدیدات نظامی و سیاسی.	مقابله با سلطه‌گری آمریکا و اسرائیل از طریق حمایت از گروه‌های مقاومت	محور مقاومت به عنوان الگوی موفق در دفاع از حقوق بشر و مبارزه با بی‌عدالتی‌ها.
محور مقاومت به مثابه جبهه‌ای دفاعی برای حفاظت از حاکمیت و استقلال کشورهای منطقه.	تأکید بر همکاری‌های ایران با گروه‌های مقاومت در برابر تهدیدات اسرائیل.	قابله با سلطه‌گری آمریکا و اسرائیل از طریق حمایت از گروه‌های مقاومت	محور مقاومت به عنوان دفاعی مشروع و استراتژیک برای مقابله با تهدیدات جهانی و منافع ایران

۱.۶ ویژگی‌های برجسته روایت محور مقاومت در رسانه‌های ایران

روایت محور مقاومت در رسانه‌های ایران دارای ویژگی‌هایی است که در اینجا مورد بررسی قرار می‌گیرند.

۱.۱.۶ محور مقاومت به عنوان جبهه‌ای مشروع و دفاعی در برابر تهدیدات خارجی

رسانه‌های ایران محور مقاومت را به عنوان اقدامی دفاعی و مشروع برای مقابله با تهدیدات خارجی معرفی می‌کنند. این رسانه‌ها تأکید دارند که گروه‌های مقاومت در کشورهای مختلف تنها برای دفاع از خود و کشورهايشان در برابر تجاوزات خارجی، بویژه از سوی رژیم صهیونیستی و ایالات متحده، دست به مبارزه می‌زنند. در تحلیلهای منتشر شده در رسانه‌های ایران، محور مقاومت به عنوان جبهه‌ای برای مقابله با سلطه گریه‌های جهانی و تأمین امنیت منطقه‌ای معرفی می‌شود. این رسانه‌ها با اشاره به فعالیتهای نظامی گروه‌های مقاومت در سوریه، لبنان و یمن، آنها را به عنوان نیروهای مدافع در برابر تهدیدات خارجی معرفی می‌کنند که به طور مستقیم از ایران حمایت می‌شوند.

این رویکرد رسانه‌ای در واقع مطابق با نظریه «جنگ روایت‌ها» است که در آن رسانه‌ها نقش مهمی در تعیین و ساخت معنای قدرت و مشروعیت دارند. به طور خاص، میرسیادس معتقد است که رسانه‌ها به عنوان ابزارهای قدرت، روایت‌ها را شکل می‌دهند که می‌تواند موجب مشروعیت بخشی یا تضعیف تلاش‌های سیاسی و نظامی شود. در اینجا، رسانه‌های ایران روایت محور مقاومت را به عنوان یک جبهه دفاعی مشروع علیه تهدیدات جهانی و اسرائیل معرفی می‌کنند که خود را به عنوان یک عمل مشروع در برابر سلطه گریه‌های غرب می‌بیند (Myrsiades, 1993: 4-9).

۲.۱.۶ حمایت از گروه‌های مقاومت مانند حزب‌الله، حماس و انصارالله به عنوان یک

وظیفه اخلاقی و دینی

یکی دیگر از ویژگی‌های برجسته در روایت رسانه‌های ایران، حمایت از گروه‌های مقاومت به عنوان یک وظیفه اخلاقی و دینی است. در رسانه‌های ایرانی، حمایت از گروه‌هایی مانند حزب‌الله لبنان، حماس فلسطین و انصارالله یمن به عنوان امری ضروری و دینی معرفی می‌شود. این رسانه‌ها باور دارند که ایران به عنوان یک کشور اسلامی باید از مسلمانان و گروه‌های مقاوم در برابر ظلم و استبداد حمایت کند. رسانه‌های ایران اغلب بر این نکته

جنگ روایت‌ها در رسانه: مقایسه بازنمایی محور مقاومت در ... (زهره قنبری مله و سوناز نصیری) ۲۵

تأکید دارند که مقاومت در برابر ظلم و استبداد یک اصل دینی است و ایران در این راستا نقش هدایت‌گری دارد. این بخش از روایت‌ها هم راستا با نظریه بنجامین باربر در مورد «نظام‌های ارزشی» است که در آن قدرت‌های مقاوم همچون ایران و متحدانش نه تنها به عنوان یک کنشگر سیاسی بلکه به عنوان حافظان ارزش‌های اخلاقی و دینی در برابر سلطه طلبی غربی نقش‌آفرینی می‌کنند به تأثیر ایدئولوژیکی این ارزش‌ها بر تشکیل جبهه‌های مقاومت اشاره می‌کند و معتقد است که رسانه‌ها در هر جبهه‌ای به طور خاص وظیفه دارند ارزش‌های فرهنگی و دینی خاصی را به مخاطبان خود منتقل کنند (Barber, 1996: 58).

۳.۱.۶ تأکید بر مقابله با سلطه‌گری‌های اسرائیل و آمریکا در منطقه

رسانه‌های ایران به طور مستمر بر نقش اسرائیل و ایالات متحده به عنوان دو بازیگر اصلی در تهدید امنیت منطقه تأکید دارند. محور مقاومت در روایت رسانه‌های ایران به عنوان ابزاری برای مقابله با سلطه‌گری‌های اسرائیل و آمریکا در منطقه معرفی می‌شود. رسانه‌های ایران معتقدند که اسرائیل و آمریکا برای تسلط بر منطقه خاورمیانه، از گروه‌های تروریستی و ضدانقلاب حمایت می‌کنند و در مقابل، محور مقاومت به عنوان جبهه‌ای برای ایستادگی در برابر این تهدیدات شناخته می‌شود. در تحلیلهایی که توسط رسانه‌های ایران منتشر شده است، به طور مداوم بر این نکته تأکید می‌شود که محور مقاومت در حال مبارزه با نیروهای بیگانه و سلطه‌گران جهانی است و این جبهه بویژه در لبنان، سوریه و عراق به عنوان سد دفاعی در برابر تهدیدات خارجی عمل می‌کند.

این روایت مطابق با تحلیلهای فوکو در مورد «قدرت» است که در آن رسانه‌ها، ایدئولوژی و قدرت را از طریق کنترل روایت‌ها در مورد امنیت، تهدیدات و مشروعیت گسترش می‌دهند (Foucault, 1977). در اینجا رسانه‌های ایران تلاش دارند تا محور مقاومت را به عنوان جبهه‌ای مشروع و دفاعی علیه سلطه غرب معرفی کنند، نه تنها از نظر سیاسی بلکه از منظر اخلاقی و دینی.

۴.۱.۶ برجسته‌سازی دستاوردهای محور مقاومت در مبارزه با تروریسم و بی‌ثباتی

رسانه‌های ایران همچنین بر دستاوردهای محور مقاومت در مبارزه با تروریسم و بی‌ثباتی در منطقه تأکید دارند. محور مقاومت به عنوان یکی از عوامل اصلی در مبارزه با گروه‌های تروریستی مانند داعش و جبهه النصره معرفی می‌شود. این رسانه‌ها تأکید دارند که گروه‌های مقاومت با حمایت ایران، نقش مهمی در نابودی گروه‌های تروریستی در سوریه

و عراق ایفا کرده‌اند و این دستاوردها به عنوان پیروزی های بزرگ برای امنیت منطقه محسوب می‌شود. بویژه در تحلیل های رسانه های ایران، محور مقاومت به عنوان یک نیروی قدرتمند در مقابل تروریسم و بی‌ثباتی‌های منطقه ای معرفی می‌شود که با حمایت ایران توانسته است تهدیدات جهانی را از بین ببرد. در این راستا، رسانه های ایران به طور مستمر از تحلیلهای سیاسی و امنیتی استفاده می‌کنند که محور مقاومت را به عنوان یک مبارز مستقل در برابر گروههای تروریستی و تهدیدات جهانی معرفی می‌کنند، همانطور که در نظریه گیدنز در مورد «نظم و تغییر اجتماعی» آمده است. او معتقد است که روایت های رسانه‌ای می‌توانند به عنوان ابزاری برای تغییر اجتماعی و سیاسی عمل کنند، و در اینجا رسانه های ایران به طور خاص تلاش دارند تا تغییرات مثبت حاصل از محور مقاومت را در برابر تهدیدات جهانی و بی‌ثباتی‌های منطقه ای به تصویر بکشند (Giddens, 1992: 34).

۷. نتیجه‌گیری

جنگ روایت‌ها در رسانه‌ها بویژه در زمینه محور مقاومت، یکی از مهمترین ابزارهای رسانه‌ای است که توسط کشورهای مختلف برای شکل دهی به افکار عمومی و مشروعیت بخشی به سیاست های داخلی و خارجی خود استفاده می‌شود. محور مقاومت، که شامل گروه ها و کشورهای مختلفی همچون حزب‌الله لبنان، حماس فلسطین، انصارالله یمن و حمایت ایران از این گروه ها است، در رسانه های مختلف جهان با روایت های متفاوتی ارائه می‌شود. این تفاوت‌ها عمدتاً به وابستگی‌های سیاسی، فرهنگی و استراتژیک رسانه ها بستگی دارد. رسانه های ایران، بویژه خبرگزاری‌ها و روزنامه‌های رسمی، محور مقاومت را به عنوان جبهه‌ای مشروع و دفاعی معرفی می‌کنند. در روایت های ایرانی، محور مقاومت نه تنها به عنوان یک اقدام نظامی بلکه به عنوان یک سیاست خارجی مشروع و دینی برای دفاع از استقلال و امنیت منطقه ای در برابر تهدیدات اسرائیل و ایالات متحده به تصویر کشیده می‌شود. این رسانه ها تأکید دارند که ایران به عنوان حامی اصلی محور مقاومت، وظیفه ای دینی و استراتژیک در حمایت از گروههای مقاوم مانند حزب‌الله، حماس و انصارالله دارد. رسانه های ایران محور مقاومت را جبهه‌ای متحد در برابر سلطه گریهای جهانی می‌بینند و آن را به عنوان یک عمل مشروع برای مقابله با تروریسم و بی‌ثباتی معرفی می‌کنند. در مقابل، رسانه های غربی و اسرائیلی محور مقاومت را به عنوان تهدیدی برای امنیت جهانی و منطقه ای معرفی می‌کنند. این رسانه ها بویژه گروههای مقاوم را به عنوان «گروههای

جنگ روایت‌ها در رسانه: مقایسه بازنمایی محور مقاومت در ... (زهره قنبری مله و سوناز نصیری) ۲۷

تروریستی» وابسته به ایران معرفی کرده و تأکید دارند که این گروه‌ها با هدف بی‌ثبات کردن منطقه و مقابله با منافع غرب و اسرائیل فعالیت می‌کنند. رسانه‌های اسرائیلی محور مقاومت را تهدیدی برای امنیت ملی اسرائیل می‌بینند و به طور مداوم بر تهدیدات ناشی از حزب‌الله و حماس تأکید دارند. این رسانه‌ها بر لزوم دفاع از مرزهای اسرائیل در برابر حملات این گروه‌ها تأکید می‌کنند. رسانه‌های عربی، بویژه رسانه‌های وابسته به کشورهای حاشیه خلیج فارس مانند العربیه و اسکای نیوز عربی، محور مقاومت را تهدیدی برای امنیت کشورهای عربی و بی‌ثباتی داخلی این کشورها معرفی می‌کنند. در این روایت‌ها، ایران به عنوان عامل گسترش نفوذ در منطقه از طریق حمایت از گروه‌هایی مانند حزب‌الله و انصارالله شناخته می‌شود. این رسانه‌ها تأکید دارند که ایران در تلاش است تا با استفاده از گروه‌های مقاومت، نفوذ خود را در کشورهای عربی گسترش دهد و این امر تهدیدی برای امنیت خلیج فارس و کشورهای عربی است. در نهایت، تحلیل‌های مختلف نشان می‌دهند که جنگ روایت‌ها در مورد محور مقاومت نه تنها بر اساس سیاست‌های رسانه‌ها بلکه بر اساس نیازهای استراتژیک و فرهنگی کشورهای مختلف شکل می‌گیرد. در رسانه‌های ایران، محور مقاومت به عنوان نمادی از مقاومت در برابر سلطه‌گریهای غرب و اسرائیل به تصویر کشیده می‌شود، در حالی که در رسانه‌های غربی و اسرائیلی، این محور به عنوان تهدیدی برای امنیت و ثبات منطقه‌ای معرفی می‌شود. رسانه‌های عربی نیز غالباً محور مقاومت را تهدیدی برای امنیت خود می‌بینند و بر گسترش نفوذ ایران در منطقه تأکید دارند. در مجموع، جنگ روایت‌ها در رسانه‌ها در زمینه محور مقاومت نشان‌دهنده تفاوت‌های عمیق در نحوه بازنمایی این محور است. این تفاوت‌ها نه تنها به وابستگی‌های سیاسی رسانه‌ها بلکه به برداشت‌های فرهنگی و استراتژیک آنها از امنیت و حاکمیت ملی مربوط می‌شود. این تحلیل‌ها نشان می‌دهند که رسانه‌ها در سطح جهانی و منطقه‌ای نقشی کلیدی در شکل‌دهی به افکار عمومی و سیاست‌های بین‌المللی ایفا می‌کنند و هر رسانه سعی دارد روایت خاص خود را از محور مقاومت به مخاطبان خود منتقل کند.

کتاب‌نامه

- Barber, B. (1996). *Jihad vs. McWorld: How the World Is Both Falling Apart and Coming Together and What This Means for Democracy*. New York: Ballantine.
- Baudrillard, J. (2023). The Gulf War did not take place. In *Hollywood and war, the film reader* (pp. 303-314). Routledge.

- Benjamin, W. (2018). The work of art in the age of mechanical reproduction. In *A museum studies approach to heritage* (pp. 226-243). Routledge.
- Cavanagh, S. (1997). Content analysis: concepts, methods and applications. *Nurse researcher*, 4(3), 5-16.
- Dajani Daoudi, M. S., & Barakat, Z. M. (2013). Israelis and Palestinians: contested narratives. *Israel studies*, 18(2), 53-69.
- Foucault, M. (1977). *Discipline and Punish: The Birth of the Prison*. New York: Pantheon Books.
- Foucault, M. (2013). *Archaeology of knowledge*. Routledge.
- Giddens, A. (1984). *The constitution of society: Outline of the theory of structuration*. Univ of California Press.
- Giddens, A. (1991). *Modernity and Self-Identity: Self and Society in the Late Modern Age*. Stanford University Press.
- Goffman, E. (1974). *Frame analysis: An essay on the organization of experience*. Harvard University Press.
- Hall, S. (Ed.). (1997). *Representation: Cultural representations and signifying practices* (Vol. 2). Sage.
- John E. Richardson & Leon Barkho (2009): REPORTING ISRAEL/PALESTINE, *Journalism Studies*, 10:5, 594-622
- Liebes, T. (1997). *Reporting the Arab-Israeli conflict: How hegemony works*. Routledge.
- Mika, K. (2018). *Disasters, vulnerability, and narratives: Writing Haiti's futures*. Routledge.
- Myrsiades, L. (1993). Constituting resistance: Narrative construction and the social theory of resistance. *symplokē*, 1(2), 101-120.
- Ninan, J., & Sergeeva, N. (2022). Battle of narratives: Interaction between narratives and counter-narratives in megaprojects. *Project Leadership and Society*, 3, 100069.
- Pinker, E. J. (2025). An Analysis of the New York Times Coverage of the War Between Israel and Hamas. Available at SSRN 5104625.
- Shahzad, F., Qazi, T. A. & Shehzad, R. (2023). Framing of Israel and Palestine Conflict in RT news, Al-Jazeera, CNN & BBC News. *Global Digital & Print Media Review*, VI(II), 1-14. [https://doi.org/10.31703/gdpmr.2023\(VI-II\).01](https://doi.org/10.31703/gdpmr.2023(VI-II).01)
- Tindale, C. (2017). Narratives and the Concept of Argument. *Narration as argument*, 11-30.
- Bashar Al-Kuloob, L. (2024, March 24). *با ادامه جنگ غزه و نقش ایران در منطقه*. BBC Persian. <https://www.bbc.com/persian/articles/cnek1p348z9o>
- Jerusalem Post Staff. (2024, October 28). *Hezbollah beginning to crack: Wave of desertions threatens Lebanese terror group - report*. The Jerusalem Post. <https://www.jpost.com/middle-east/article-826395>